

Od Redakcji

Szanowne Czytelniczki, Szanowni Czytelnicy,

Niniejszy numer naszego czasopisma prezentuje artykuły związane tematycznie z posiedzeniem Seminarium Energetycznego na temat: „Scenariusze przemian systemowych górnictwa węgla kamiennego i brunatnego w Polsce a polityka energetyczna państwa”. Podczas tego posiedzenia Seminarium zostały przedyskutowane uwarunkowania ekonomiczne i technologiczne w zakresie wytwarzania i dystrybucji energii elektrycznej w Krajowym Systemie Energetycznym.

Przegląd najważniejszych dyskutowanych kwestii znajdują Czytelniczki i Czytelnicy w tekstach Moniki Morawieckiej, Michała Wilczyńskiego oraz spółki autorskiej: Maciej Kaliski, Miłosz Karpiński i Marian Turek.

Prezentowanym podczas Seminarium referatom towarzyszyła żywa dyskusja. Mimo różnic poglądów, dotyczących oceny wielkości zasobów złóż węgla kamiennego, spełniających technologiczne i ekonomiczne warunki eksploatacji, uczestnicy zgodnie wyrazili opinię dotyczącą oceny polityki energetycznej Rządu RP. Stwierdzono, że istnieje pilna potrzeba przyjęcia przez Rząd dokumentu określającego strategię polskiej energetyki w perspektywie do roku 2050. Podkreślono, że brak kierunkowych rozstrzygnięć w tym obszarze powoduje poczucie niestabilności w zakresie bezpieczeństwa energetycznego państwa i może skutkować błędnymi decyzjami inwestorów lub brakiem decyzji.

W odniesieniu do przedstawionych referatów i przebiegu dyskusji opracowane zostało „Stanowisko Seminarium Energetycznego Collegium Civitas”, które 16 stycznia 2018 roku zostało przekazane do Kancelarii Premiera, do ministrów resortów gospodarczych oraz do posłów i senatorów, zasiadających w komisjach gospodarczych. Nasze stanowisko stało się podstawą interpelacji nr 20354, złożonej 1 marca bieżącego roku przez posła Norberta Obryckiego do prezesa Rady Ministrów.

Odpowiadając na interpelację podsekretarz stanu w Ministerstwie Energii, Tadeusz Skobel, stwierdził m.in.: „obecnie prognozy wskazują, że zapotrzebowanie na węgiel kamienny na rynku wewnętrznym będzie utrzymywało się na podobnym poziomie”. Jego zdaniem, „zasoby węgla kamiennego w Polsce dają możliwość opierania strate-

gii energetycznej kraju na tym nośniku energii w perspektywie kolejnych dziesięcioleci. W horyzoncie lat 50. XXI wieku węgiel jest w stanie dalej odgrywać rolę filara polskiej elektroenergetyki”. W uzupełnieniu dodał, że jednym z głównych celów systemu energetycznego jest „przeciwdziałanie wzrostowi cen energii w kraju” (Odpowiedź Ministra Energii na interpelację pana posła Norberta Obryckiego z 8 marca 2018 roku).

Można się oczywiście zastanawiać, czy wysyłanie do władz politycznych opracowań eksperckich, opartych na merytorycznych przesłankach, przyniesie praktyczne skutki w postaci oczekiwanych przez środowiska naukowe i eksperckie decyzji?

Wydaje się, że efektywność działań eksperckich podejmowanych w odniesieniu do klasy politycznej należy rozpatrywać w szerszym kontekście. Po pierwsze – działamy w poczuciu konieczności wypełniania zasad moralnych naukowców, badaczy, ekspertów. Zasady te zobowiązują nas do prezentowania i komunikowania wiedzy, która jest nam dostępna z tytułu prowadzonych badań, analiz i ekspertyz. W szczególności dotyczy to wiedzy o istotnym znaczeniu dla państwa. Po drugie – działamy dla realizacji długofalowego celu, jakim jest wypracowanie wysokiej jakości standardów cywilizacyjnych w relacjach pomiędzy światem nauki a światem polityki. Podstawą tej relacji jest – naszym zdaniem – nie tylko wysłuchanie drugiej strony, ale wysłuchanie ze zrozumieniem.

Ta właśnie intencja – informowania i ostrzegania przed zagrożeniami o charakterze systemowym – znajduje wyraz w publikacji artykułu zespołu autorów: Grzegorz Wiśniewski, Andrzej Curkowski, Bartłomiej Pejas. Zespół podjął się realizacji zadania monitorowania i kompleksowej analizy czynników politycznych i rynkowych, które będą kształtować miks energetyczny i mogą potencjalnie wpływać na ceny energii w kolejnych dekadach, dla różnych grup konsumentów. Analiza czynników wpływających na koszty energii doprowadziła do opracowania modelu służącego do prognozowania cen energii i taryf na energię dla poszczególnych grup odbiorców oraz do oceny polityk, mechanizmów wsparcia i skutków nowych regulacji (OSR).